

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2014-03-20

Fossilbränsleoberoende organisation 2030

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 001508/2013

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på kommunstyrelsens remiss.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Marie Janemar
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att utreda förutsättningarna, möjligheterna och kostnaderna för stadens egen organisation att vara fossilbränsleoberoende år 2030. Utredningen ska omfatta stadens egen organisation och de varor och tjänster som staden upphandlar inom stadens geografiska ansvarsområde. Föreliggande rapport är en första analys i det arbetet.

Förvaltningen har i dagsläget utifrån underlaget i rapporten svårt att göra någon bedömning av framtida konsekvenser och kostnader. De i rapporten förslagna åtgärderna bör emellertid vara vägledande och ligga till grund för framtida planer, mål och budgetarbete. Stadens förvaltningar och bolag behöver sedan konkretisera åtgärder och göra analyser med avseende på rådighet, kostnader och andra konsekvenser. Prioriteringar kan ske efter hand som mer omfattande analyser har genomförts. Det är viktigt att en kommunikationsplan utarbetas. Genomförandet och implementeringen av detta stora förändringsarbete kommer att kräva omfattande informationsinsatser, både internt och externt.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom strategiska avdelningen.

Bakgrund

Enligt beslut i Kommunfullmäktige har Stockholms stad som långsiktigt mål, att vara fossilbränslefri stad år 2050. Vidare enligt kommunfullmäktiges budget för 2014 ska staden implementera en färdplan för en fossilbränsleoberoende organisation till år 2030. Kommunstyrelsen ska utreda förutsättningarna, möjligheterna och kostnaderna för stadens egen organisation att vara fossilbränsleoberoende år 2030. Utredningen ska omfatta stadens egen organisation och de varor och tjänster som staden upphandlar inom stadens geografiska ansvarsområde. Föreliggande rapport är en första analys i det arbetet.

Sammanfattning av remissen

I rapporten görs en schablonmässig analys av hur stor klimatpåverkan som stadens verksamheter och upphandlingar ger upphov till. De verksamheter och varugrupper som har bedömts medföra störst påverkan på klimatet har identifierats med förslag på åtgärder som på sikt skulle kunna minska klimatpåverkan.

Vid analys av klimatpåverkan som stadens verksamheter genererar har tre olika grupper identifierats:

1. Varor i form av energi: fjärrvärme, el, gas, bensin, diesel m.m.
2. Varor i form av föremål: byggnader, fordon, livsmedel, möbler m.m.
3. Tjänster som upphandlas av staden: entreprenader för städning, byggnation, omsorg m.m.

Inom den första gruppen, som innehåller all form av energi som staden köper, kan enkelt identifieras hur stor mängd av energin som har fossilt ursprung. För de följande två grupperna har staden inte tidigare gjort några beräkningar. I rapporten görs en ansats att beräkna hur stora utsläppen av växthusgaser är från de tre grupperna.

Sammanfattningsvis påvisar analyserna i rapporten att en omställning till en fossilbränsleoberoende organisation leder till marginellt ökade kostnader för staden. Vissa investeringar måste dock ske för exempelvis ombyggnation av värmeanläggningar för konvertering till andra bränslen.

I rapporten ges följande förslag till åtgärder som på sikt kan minska klimatpåverkan från stadens verksamheter

Varor – Energi

- Samtliga berörda bolag och förvaltningar tar fram egna handlingsprogram för hur avvecklingen ska ske.
- Hus som byggs i stadens regi är energieffektiva.
- Befintliga byggnader som staden äger energieffektiviseras.
- Fossilbränsleoberoende uppvärmning och elförsörjning av hyrda lokaler.

Energi till stadens fordon

- Följer ”Strategi för miljöfordon och förnybara drivmedel – för ett fossilbränslefritt Stockholm”.
- Vid förnyelser av fordon byter till fossilbränsleoberoende alternativ där så är möjligt.

Varor – Livsmedel

- Mäta och sätta mål för att minska svinn av mat inom skola och omsorg.
- Ge förutsättningar för att alla stadens enheter ska kunna sortera allt biologiskt avfall för insamling till biogasproduktion.

Övriga varor

- I samarbete med andra myndigheter efterfråga information om huruvida fossila bränslen använts vid produktion av varan vid upphandlingar.

Byggentreprenader

- Mätning och inrapportering av mängden byggmaterial som används under byggprocessen. Åtgärden höjer troligen medvetandet och kan då leda till effektivare materialanvändning, minskat svinn av byggmaterial på grund av skador och stölder och därmed lägre kostnader.
- Val av byggnadsmaterial med låg klimatpåverkan där så är möjligt.
- Att Trafikverkets modell för klimatberäkningar vid byggande av trafikinfrastruktur används.
- Att lågtempererad alternativt kall asfalt används där så är möjligt.
- Att varuleveranser sker till logistikcentra vid större byggprojekt.
- Att energieffektiva byggbodas med maxgräns för energianvändningen används.
- Att miljöbränslen används till arbetsmaskiner.

- Att el som används på byggarbetsplatsen uppfyller kraven för miljömärkning.

Persontransporter

- Staden följer ”*Strategi för miljöfordon och förnybara drivmedel – för ett fossilbränslefritt Stockholm*”.
- Ha videokonferenser eller webbkonferenser då det är ett fullvärdigt alternativ till ett fysiskt möte.
- Tillse att tjänsteresor företas med tåg om det är ett fullgott alternativ.
- I första hand utnyttja direktflyg (direktflyg orsakar mindre utsläpp än omstigningar då utsläppen är extra stora vid start och landning).
- Ställa krav på miljövänliga transporter vid upphandling av tjänster som genererar persontransporter som till exempel hemtjänst.

Varutransporter

- Samordnade transporter och leveranser till logistikcentra.
- Pröva separat upphandling av transporter. Vid köp av varor kan transporten av varorna upphandlas separat. Då kan krav ställas på transportfordon och leveranser.
- Krav på fordon och drivmedel vid transporter och på arbetsmaskiner vid exploateringsarbeten på stadens mark.

Vård och omsorg

- Staden analyserar sektorns klimatpåverkan samt möjligheterna att påverka användningen av fossila bränslen inom egenregidrivna och upphandlade verksamheter.

Hyra av lokaler

- Staden kan ställa krav på fossilbränsleoberoende energi vid hyra av lokaler.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har i dagsläget utifrån underlaget i rapporten svårt att göra någon bedömning av framtida konsekvenser och kostnader. De i rapporten förslagna åtgärderna bör emellertid vara vägledande och ligga till grund för framtida planer, mål och budgetarbete. Stadens förvaltningar och bolag behöver sedan konkretisera åtgärder och göra analyser med avseende på rådighet, kostnader och andra konsekvenser. Prioriteringar kan ske efter hand som mer omfattande analyser har genomförts. Det är viktigt att en kommunikationsplan utarbetas. Genomförandet och implementeringen av detta stora förändringsarbete kommer att kräva omfattande informationsinsatser, både internt och externt.

Visionen om att Stockholm år 2050 ska nå målet om att bli en fossilbränslefri stad innehåller många utmaningar. Förutom att fossila bränslen måste bytas ut behövs det ett omfattande arbete med att minska energianvändningen inom både transport- och fastighetssektorn. Den förnybara energin ska räcka till både transporter, uppvärmning och elanvändning. Kommunfullmäktiges beslut att stadens egen organisation ska bli fossilbränsleoberoende till år 2030 är ett viktigt delmål i det arbetet.
